

Wanneer vraag ik een certificaat aan?

1. Ontwerpfase

Je zit in de ontwerpfase van je bouwproject. Je kunt alvast je materialenlijst doorrekenen met de rekentool en zorgen dat je ontwerp zo veel mogelijk CO₂ vastlegt.

Je kunt nog geen certificaat krijgen, want het is nog niet zeker dat je bouwproject gerealiseerd gaat worden.

2. Bouwfase

Je hebt een definitief ontwerp en een bouwvergunning. Je kunt nu een certificaat aanvragen.

Je maakt wel afspraken met de certificeerder over de bewijslast die je nog moet aanleveren, en wat er gebeurt als je bouwproject onverhoopt toch later of anders wordt gerealiseerd.

3. Opleverfase

Je hebt het bouwproject opgeleverd. Er vindt een controle plaats om te verifiëren of de CO₂-vastlegging daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Daarna is je certificaat volledig geverifieerd.

Gefeliciteerd, je hebt een bewezen klimaatprestatie geleverd!

Frequently Asked Questions

I Wie is eigenaar van de CO₂?

Degene die ervoor zorgt dat de CO₂ wordt vastgelegd in het gebouw creëert de klimaatwaarde. Deze partij bepaalt dat er een biobased product in het gebouw komt, in plaats van een conventioneel materiaal. Dit is dus niet altijd de eigenaar van het fysieke gebouw/materiaal waarin de CO₂ is vastgelegd. Als de sturende partij niet zelf de eigenaar is, dan moet die wel met de eigenaar van het gebouw/materiaal contractueel vastleggen wie de waarde van de vastlegging claimt. Dit is nodig om dubbeltelling te voorkomen.

I Wie controleert, valideert, verifieert?

De certificeerder (zoals Oncra) valideert of de data die je aanlevert volledig en juist is. Een onafhankelijke organisatie verifieert of de vastlegging daadwerkelijk plaatsvindt en of de getallen kloppen. Zowel de certificeerder als de verificateur werkt volgens normen opgesteld door (inter)nationale standaardinstituten (NEN, ISO). Europese regels om CO₂-vastlegging te controleren zijn in de maak, zie voetnoot 3 (CRCF).

I Wat is Oncra?

Oncra staat voor 'Open Natural Carbon Removal Accounting', en is een non-profit platform voor CO₂ certificering opgezet door **Climate Cleanup** in samenwerking met ASN Bank, Nederlandse provincies, en in lijn met ISO regels en het Europese Carbon Removal Certification Framework. Het team achter Oncra heeft deze gids geschreven. Oncra is open, wat betekent dat de data die je verzamelt in dit proces ook voor andere certificeringstrajecten kan worden gebruikt.

I Wat kost certificering?

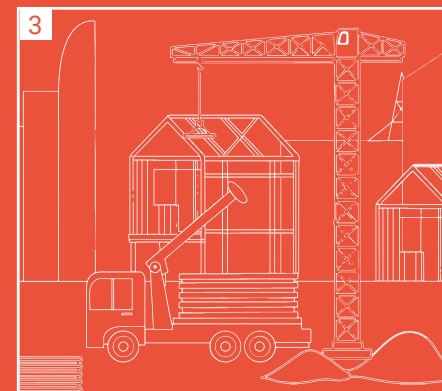
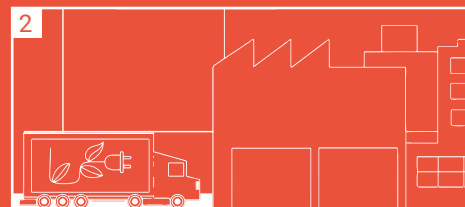
De kosten voor certificering verschillen. Oncra werkt zonder winstoogmerk en rekent pas kosten voor certificering (enkele euro's per ton geclaimde of verkochte CO₂-vastlegging) wanneer de opslag ook daadwerkelijk tot financiële waarde heeft geleid. De gedachte hierachter is dat koplopers niet met extra kosten zouden moeten worden opgezadeld, en dat snelle opschaling nodig is om klimaatverandering snel te keren.

I Waar staat meer uitgebreide informatie?

Het certificeringsprotocol voor Biobased Bouwen vind je op www.climatecleanup.org/constructionstoredcarbon/protocol/. De achterliggende rekenmethode voor Construction Stored Carbon vind je op www.constructionstoredcarbon.org.

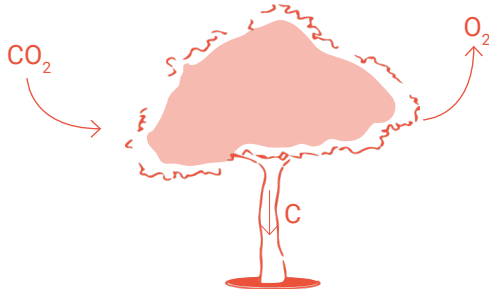
BEGINNERS GIDS

De vastlegging van CO₂ in gebouwen bepalen, waarderen en certificeren.

Hoe wordt CO₂ vastgelegd in gebouwen?

Planten en bomen halen CO₂ uit de lucht. Door van plantaardige materialen gebouwen te maken blijft de CO₂* opgeslagen. Deze CO₂ draagt niet meer bij aan de opwarming van de aarde. Het 'biobased' gebouw is daarmee een klimaatoplossing.

Deze brochure legt uit hoe je de hoeveelheid CO₂ in een biobased gebouw (of materiaal) bepaalt, waardeert en certificeert.

1. Bepalen

Hoe bepaal je de hoeveelheid CO₂ in een gebouw? De CO₂¹ zit in de biobased materialen. Van deze materialen moet je dus de hoeveelheid weten; die haal je uit de materialenlijst van het gebouw.

Het gewicht van het materiaal vermenigvuldigd met de hoeveelheid CO₂ in het materiaal levert de hoeveelheid vastgelegde CO₂ op.

Deze berekening staat beschreven in een meetmethode van **ASN Bank** en **Climate Cleanup**. Om deze methode te gebruiken voor je hele materialenlijst, is een open Excel rekentool gemaakt.

1. In de vorm van koolstof. Elke hoeveelheid koolstof in een plantaardig materiaal is terug te rekenen naar een hoeveelheid CO₂ die uit de lucht is gehaald. Van iedere 44 gram CO₂ is 12 gram koolstof. Dus iedere 12 gram koolstof komt overeen met 44 gram CO₂ die uit de lucht is gehaald. De O₂ is zuurstof die de boom of plant weer heeft uitgedamd. Lees waar 'CO₂ vastgelegd' staat dus eigenlijk: koolstof.

[rekentool]

[meetmethode]

[protocol]

2. Waarderen

Hoe kan deze CO₂-vastlegging ook financiële waarde krijgen? De klimaatschade die 1000 kg CO₂ in de lucht aanricht bedraagt ongeveer €875². Door een ton CO₂ uit de lucht te halen en vast te leggen in biobased materialen, creëer je dus €875 aan maatschappelijke waarde. Deze prestatie kan op drie manieren beloond worden:

- 1 Overheden kunnen CO₂-vastlegging subsidieren als effectieve uitvoering van klimaat-, natuur- en stikstofbeleid.

Rekenvoorbeeld: door €250 per ton vastgelegde CO₂ in biobased materialen te subsidiëren, wordt €875 aan klimaatschade voorkomen. Deze stimulans van €250 is vaak voldoende om de nu nog bestaande meerkosten van het gebruik van biobased materiaal ten opzichte van reguliere bouw te betalen. Mogelijk wordt vastlegging vanaf 2026 door de EU beloond via het ETS (emissiehandel systeem).

- 2 Je kunt CO₂-vastlegging ook opnemen in de eigen boekhouding. Dit is goed voor je reputatie, geeft een goed gevoel voor jezelf en je medewerkers, en helpt bij het behalen van duurzaamheidsdoelen zoals gerapporteerd volgens het CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive).
- 3 Bedrijven kunnen betalen voor de CO₂-vastlegging die jij realiseert en dit als 'bijdrage aan klimaatactie' naar buiten brengen.

3. Certificeren

Om de CO₂-vastlegging in je gebouw te bewijzen, kan het gecertificeerd worden. Dan krijg je voor je biobased gebouw een certificaat waar de hoeveelheid opgeslagen CO₂ op staat vermeld.

2. <https://oncra.org/utrecht-875/>

Dit certificaat kun je gebruiken voor (financiële) waardering. Om de financiële waarde van CO₂-vastlegging in je gebouw te realiseren, doorloop je de volgende stappen:

1. Materialenlijst opstellen

Stel een lijst op van de biobased bouwproducten in je gebouw die minimaal 35 jaar meegaan. Deze materialenlijst bevat de producten en de hoeveelheden van die producten (in kg, m² of m³).

2. Rekentool gebruiken

Zet de producten en hoeveelheden in de **Excel rekentool**. De tool koppelt de producten aan openbare geverifieerde productdata (zoals uit Environmental Product Declarations, EPD's).

3. Onderbouwing aanleveren:

Vul voor je gebouw het **aanvraagformulier** voor een certificaat in. Hier voeg je onderbouwing en bewijslast aan toe, zoals een Milieu Prestatie Gebouwen (MPG) berekening. Ook kun je hier aangeven hoe lang de biobased producten in jouw gebouw naar verwachting meegaan.

4. Certificering aanvragen:

Lever de ingevulde rekentool en aanvraagformulier in bij **Oncra** of een andere certificeerder. Die controleert je aanvraag en laat je data verifiëren volgens de Europese wetgeving voor koolstofcertificaten.

5. Financiële waarde realiseren

Na positieve validatie en verificatie teken je een contract en krijg je een certificaat voor je gebouw. Dat kun je gebruiken om claims te onderbouwen en financiële waarde voor je CO₂-vastlegging te realiseren.

3. EU Carbon Removal Certification Framework (CRCF)